

Након Форума за просперитет и запошљавање у БиХ

Економска корупција и привилегије

Корупција убија иницијативу и улагања у привреду БиХ и борба против ње захтијева стриктније придржавање владавине права и дубоку реформу јавне управе

Дубоко укоријењена корупција је препрека одрживом развоју у Босни и Херцеговини и једна од главних баријера за инвестиције, економски напредак и европске интеграције. Она је, стога, и један од највећих друштвено-економских изазова са којим се одлучно морају ухватити у коштац сви сегменти друштва.

„Корупција убија иницијативу и улагања у привреду Босне и Херцеговине. Борба против корупције захтијева стриктније придржавање владавине права (полиција, тужиоци и судије) и дубоку реформу јавне управе“, рекао је учесницима Форума за просперитет и запошљавање, амбасадор Peter Sorensen, шеф Делегације ЕУ у БиХ и специјални представник ЕУ.

„ЕУ ће дати политичку подршку и смјернице властима БиХ у оквиру Структурисаног дијалога о правосуђу и владавини права. Такође ће обезбиједити помоћ у сарадњи са локалним партнерима у детаљном мапирању парафискалних намета и других трошкова и дозвола са циљем обезбјеђења веће транспарентности. У актуелну ревизију Стратегије за борбу против корупције треба да буду укључене све институције, грађанско друштво и академска заједница“, додао је у свом обраћању амбасадор Sorensen.

На Форуму одржаном у мају 2014. су о проблемима и могућим начинима дјеловања против корупције расправљали стручњаци и представници међународне заједнице на радионици „Економска корупција и привилегије“ коју је организовала Европска комисија.

Jean Eric Raquet, директор Дирекције за проширење ЕУ за Албанију, БиХ, Косово* и Србију рекао је како је БиХ према индексу перцепције корупције Transparency International-а, најлошије рангована од свих земаља бивше Југославије.

Томе доприноси компликована правна и институционална структура БиХ, с високим парафискалним порезима и регулативама којима недостаје транспарентности, што ствара окружење погодно за ширење корупције.

Поред тога проблем представља и чињеница да велики број људи и компанија сматра да је лакше прихватити корупцију као дио живота и „трошак пословања“. Међутим, чак 40 посто учесника у анкетама Transpare-

ncy International-а сврстава корупцију међу главне препреке одрживом развоју.

„У овом региону, корупција је рангована као трећа главна препрека пословању и инвестицијама јер повећава непредвиђене трошкове пословања.“, рекао је Raquet у извјештају са радионице Форума и додао: „Осим тога корупција је и главна препрека за директне стране инвестиције као и инвестиције дијаспоре. Тако је око 5,5 посто инвеститора у прошлој години одлучило да не улази у велике инвестиције, највише ради подмићивања које је неопходно да би се дошло до разлитичких дозвола“.

Raquet је нагласио како корупција успорава економски развој, економски раст и ефикасну имплементацију јавне политике. Ефикасно рјешење овог проблема било би успостављање владавине права што би могло покренути директне стране инвестиције.

Антикорупцијске мјере подржане у извјештају радионице укључују:

- Ревизија Стратегије за борбу против корупције мора бити проведена са свим учесницима у процесу – институције, грађанско друштво, академско друштво, медији. Стратегија треба промовисати холистички приступ: превенцију и репресију, те идентификовати приоритете, посебно у смислу провођења.
- Прихватање Закона о јавним набавкама и његова имплементација у потпуности

Предложено је, такође, да међународна заједница сарађује с локалним актерима (попут Савјета за стране инвестиције) како би се извршило свеобухватно мапирање парафискалних накнада, других трошкова и дозвола у циљу побољшања транспарентности. Мапирање треба бити доступно јавности како би се обезбиједила транспарентност процеса. Такође је важно обновити фокус о томе шта Босна и Херцеговина треба урадити у овој области како би се придружила ЕУ; а антикорупцијске праксе које подржавају реформе требају добити политичку подршку и упутства кроз Структурисани дијалог о правосуђу и владавини права.